

PATRIMONI ART

Indignació a Lleida al perdre 'El calvari'

El president de la Diputació titlla de "gran error" la decisió del ministeri de Cultura de donar-lo a Aragó || És de Pere Espallargues i procedeix de Son, segons un conservador del Museu

R. BANYERES/J. BALLABRIGA
LLEIDA | "Gran error" i "partidisme de Madrid". Així va qualificar ahir el president de la Diputació de Lleida, Jaume Gilibert, la decisió del ministeri de Cultura d'entregar a Aragó un oli sobre taula del segle XV subhastat al juny del 2009 a Madrid pel qual havien mostrat interès la DGA i la Generalitat. Aquesta ho havia fet a petició de la Diputació. Gilibert va assegurar: "L'informe tècnic de Catalunya —elaborat pel conservador del Museu de Lleida Alberto Velasco— demostra que es tractaria d'una peça de Pere Espallargues procedent de l'església de Son, de manera que quan

coneguem els arguments, no descartem prendre-hi mesures. Sempre hem dit que si el dictamen respon a motius tècnics, no hi tindriem objeccions, però tenim raons per creure que Aragó no va aportar la documentació suficient." En aquest sentit, no va excloure la idea que en la decisió hagi pesat el conflicte sobre l'art sacre.

Des de la conselleria de Cultura, van afirmar que esperarien a conèixer les raons abans de valorar el dictamen. "Hem demanat l'informe que ho argumenta i quan el tinguem, entrarem a avaluar-lo." La directora del Museu de Lleida, Montse Macià, es va expressar en termes similars.

Un article de Velasco enviat a SEGRE (pàgina 7) aclareix els seus arguments. "A Son encara es conserva el retaule que Pere Espallargues va pintar per a l'altar major, encara que hi falten els diferents compartiments de la part baixa, que van ser venuts fraudulentament cap al 1939. Avui se'n conserven dos al Museu Maricel de Sitges i un tercer al Museu Diocesà de la Seu d'Urgell. (...) El que jo proposava és que la taula venuda a Madrid fos un d'aquests compartiments desapareguts. I ho feia amb arguments molt i molt contundents, com ara la correspondència exacta de les mides amb les taules de Sitges i la Seu d'Urgell."

Així mateix, Velasco afirma que la subdirecció general de Museus de la Generalitat va informar el Govern aragonès de la subhasta. La conselleria va treure ferro a l'assumpte i va assegurar que "el Govern té per costum avisar si es presenta per una obra que pot interessar a una altra comunitat. El motiu és evitar que n'apugin els preus. Hem de ser curosos amb els diners públics".

LES CLAUS

MUSEU DE LLEIDA

El retaule de l'església de Son a la qual pertanyeria l'oli.

Son. El calvari, comprat per 9.500 euros, pertanyeria a la part inferior d'aquest retaule de l'església de Son. Dos compartiments més són al Museu Maricel de Sitges i un altre al Museu Diocesà de la Seu.

Pere Espallargues. Va ser un mestre actiu a les terres de Lleida i la Franja al segle XV, amb retaules a Enviny, Son, Unarre, Vilac i Abella de la Conca, entre altres. Segons Velasco, l'informe de la DGA argumentaria que l'oli no era d'Espallargues, sinó del Mestre de Vielha i pertanyeria a un retaule del qual es conserven tres compartiments a Barbastre.

EL LITIGI DE L'ART

APORTADES PER PIRIS Barbastre recorre les proves de Lleida

■ El bisbat de Barbastre va presentar dilluns un recurs per demanar a la jutge de Lleida que desestimi la sol·licitud del bisbat de Lleida d'ampliar el termini per aportar com a prova de propietat de l'art en litigi les actes notariales que donen compte de les compres de les obres per part del bisbe Messeguer.

AHIR A L'IEI Lleida i la Franja de Ponent, a debat

■ Un debat a l'IEI sobre Lleida i la Franja de Ponent, moderat per Josep Maria Prim, va denunciar la "situació colonial" de Fraga des del punt de vista lingüístic i va criticar la no-oficialitat del català en la nova llei de llengües d'Aragó, així com la reclamació aragonesa de l'art.

XAVIER SANTESMASSES

La pintura rupestre llua a l'entrada del Museu Comarcal.

POLÍTICA CULTURAL ARQUEOLOGIA

Cervera cedirà la pintura 'L'arquer de la Valltorta' a Castelló després de 76 anys

X. SANTESMASSES
CERVERA | A petició de la Generalitat valenciana, la Paeria de Cervera cedirà per 5 anys prorrogables la pintura rupestre *L'arquer de la Valltorta* per exposar-la al Museu d'Art Rupestre situat al costat del jaciment d'on procedeix aquesta obra, a Tírig (Castelló). És tracta d'una de les peces emblemàtiques del Museu Comarcal de Cervera, on està documentada des del 1934. El seu origen se situa a la

cova dels Cavalls de la Valltorta a l'època neolítica, entre el 6500 i el 2500 aC, on el 1917 es van descobrir pintures rupestres. La peça que es conserva a Cervera va ser adquirida per Agustí Duran i Sanpere, que es va ocupar de salvar-la en una època en què el poc reconeixement cap al patrimoni arqueològic acostumava a convertir aquests objectes en *souvenirs* de mercats de compravenda. Fins al 2001 l'obra es trobava

al dipòsit del Museu de Cervera i des de l'abril d'aquell any engalana l'entrada del museu al costat d'una fotografia de l'historiador. El 2001 fins i tot va viatjar fins a Cervera una delegació de Tírig per reclamar l'obra. Segons la directora del museu, Carme Bergés, la pintura se cedirà "perquè ara hi ha prou garanties per al seu correcte manteniment. A més, aquí és una peça descontextualitzada de la col·lecció".